

HECE

NİSAN 2021

DOSYA

Hüseyin Atlansoy Şiiri

YAKIN BAKIŞ

Funda Kıziler Emer'in *Melek İmgesi*
Kitaplarına Dair...

YAZI

Necmettin Turinay / *Süleymaniye*
Kürsüsü'nden Âlem-İ İslâm'a Bakışlar

Rasim Özdenören / İhsan Deniz / Faruk Uysal /
Mustafa Ruhi Şirin / İrfan Çevik / Şakir Kurtulmuş
/ Hüseyin Bektaş / Şadi Oğuzhan / Yasin Koç /
Ahmet Menteş / Eyyüp Akyüz / Bilal Can / Yunus
Karakoyun / Yusuf Bal / Hale Nur Yenihaçer
/ Ayşe Nur Kaymak / Kubilay Özmen / Agâh
Sayra / Galip Puse / Nasrin Zabeti Miandoab /
Hüseyin Münzevi / Turgut Say / Ayda Majid Abadi
/ Necmettin Turinay / Hasibe Çerko / İbrahim
Eryiğit / Alaattin Diker / Hüseyin Atlansoy /
Mehmet Solak / Ethem Erdoğan / Yunus Emre
Altuntaş / Leyla Arsal / Mehmet Özger / Aziz
Kağan Güneş / Ahmet Edip Başaran / Halil Ünal /
Mehmet Okumuş / Nedim Uzsoy / Adem Yazıcı / F.
Sueda Kurt / Enes Can / Ömer Aksay / Abdurrahim
Toprak / Funda Kıziler Emer / İbrahim Demirci /
Mehmet Ayıcı / Erol Yılmaz / Hayrettin Orhanoğlu
/ İbrahim Gökburun / Mehmet Kurtöğlü

292

**23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE
ÇOCUK BAYRAMI KUTLU OLSUN**

TURKISH AIRLINES

HECE

NİSAN 2021

292

K künye

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-210X

YIL: 25 **SAYI:** 292

Nisan 2021 (Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ömer Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni

Rasim Özdenören

Yayın Kurulu

Âtîf Bedir, Cafer Haydar, Faruk Uysal, İbrahim Demirci

Yönetim Yeri

Konur Sk. No: 39/1 Kızılay/Ankara

İletişim

Tel: (312) 419 69 13 Fax: (312) 419 69 14 P.K. 79 Yenişehir/Ankara

www.hece.com.tr

e-mail: hece@hece.com.tr

twitter.com/hecedergi

facebook.com/hecedergisi

Son Okuma: Âtîf Bedir, İbrahim Demirci

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: www.sarakusta.com.tr

Baskı: Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri San. ve Ltd. Şti

2021 Yılı Abone Bedeli:

Yıllık: 330 TL.

Kurumlar İçin: 840 TL.

Hece+Heceöykü: 480 TL.

(2021 Yılı Dergi Aboneliğine 2021 Özel Sayıları Dâhildir)

Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez.

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 31.03. 2021

İÇİNDEKİLER

ÖNYAZI

Rasim Özdenören / Yazı: Meçhul Yollara Sapmak / 5

ŞİİR

İhsan Deniz / Yana Yana Yan Yana / 7

Faruk Uysal / Herkes Şiir Yazsın / 8

Mustafa Ruhi Şirin / Çocuklar İçin İstanbul Şiirleri: Meyveleri Hep Acı / Yaşlı Martılar / İstanbul'u Sevmek / 10

İrfan Çevik / Kereste / 12

Şakir Kurtulmuş / Kaybolan Oyuncaklar / 13

Hüseyin Bektaş / "Bir Ay Doğar İlk Akşamdan Geceden" / 15

Şadi Oğuzhan / Roman Kahramanları / 17

Yasin Koç / Dikey Hiç / 18

Ahmet Mentеш / Saklandım / 20

Eyyüp Akyüz / Günah Stoku / 21

Bilal Can / Spinoza Okuyup Türküyü Unutan Ağrıya / 22

Yunus Karakoyun / Bu Kış Uzun Sürebilir / 24

Yusuf Bal / Dönüşüm / 25

Hale Nur Yenihançer / Son Celse / 26

Ayşe Nur Kaymak / Bu Sayılmaz / 27

Kubilay Özmen / 570 / 28

Agâh Sayra / Yakarış / 30

Galip Puse / Gözü Kara Güzelliğin ve Kirlere Uygunluğun / 31

ÇEVİRİ SAYFALARI

Hüseyin Münzevi / Kadeh / Ay ve Kaplan / Tüm İsimler / Çev: Nasrin Zabeti Miandoab / 33

Ayda Majid Abadi / Dört Şiir / Çev: Turgut Say / 34

YAZI

Necmettin Turinay / Süleymaniye Kürsüsü'nden Âlem-i İslâm'a Bakışlar / 36

Hasibe Çerko / Üç Kurban / 48

İbrahim Eryiğit / İlhan Berk'in Sayıları Şiirleştirmesi / 55

Alaattin Diker / Heidegger ile Konuşmalar-I / 60

DOSYA: HÜSEYİN ATLANSOY ŞİİRİ

Bilal Can / Sunuş / 64

Hüseyin Atlansoy / Köşede O Kader / 66

Mehmet Solak / Yüzümdeki / 67

Ethem Erdoğan / Hüseyin Atlansoy'un "Gelişin" Şiirine 3 Nazire Denemesi / 70

Yunus Emre Altuntaş / Aşağısı Şehir / 71

Bilal Can-Ethem Erdoğan / Hüseyin Atlansoy ile Söyleşi / 72

Ethem Erdoğan / Saf Şiirden Sahih Şiire Dönüşüm ve Hüseyin Atlansoy Örnekleme / 74

Leyla Arsal / Bir Gökyüzü Aralığı: "Yüzümdeki Eşik" / 79

Yunus Emre Altuntaş / Modern Türk Şiirinin Zencisi: Hüseyin Atlansoy / 86

Mehmet Özger / Hüseyin Atlansoy Şiirinde Ironi / 102

- Eyyüp Akyüz** / Hüseyin Atlansoy Şiirinde Diyalojik Söylem / 105
Aziz Kağan Güneş / 1980 Döneminde Hüseyin Atlansoy Şiiri / 110
Ahmet Edip Başaran / Hüseyin Atlansoy Şiiri / 113
Halil Ünal / Hüseyin Atlansoy ve Şiire Dair Dağınık Sözler / 126
Bilal Can / Bir Giriş Yahut Şairin Şiirle Tanıklığı: "Yüzümdeki Eşik" Bağlamında Şiir, Şuur ve Coğrafya / 128
Mehmet Okumuş / Hüseyin Şiiri / 133
Nedim Uzsoy / "Kar Kaplı Kaplar" Üstünden Atlansoy Şiirini Okumak / 135
Adem Yazıcı / "İntihar İlacı"ndan Çıkamamak / 139
F. Sueda Kurt / Bir Son Kitap: "Perondaki Melek" / 143
Enes Can / Bizim Buralarda Biri Seviyorsa Güzeldir / 145

ŞİİR GÜNDELİKLERİ

- Ömer Aksay** / Şiire Dair Kaydedilen Notlar / 147

YAKIN BAKIŞ

- Leyla Arsal** / Bir Adanmışlık Abidesi: Melek İmgesi / 151
Çizim: Abdurrahim Toprak / 160
Leyla Arsal / Sonsuz Bir Kontrpuan / 161
Funda Kızılar Emer ile / Melek İmgesi Kitapları Üzerine Söyleşi / Konuşan. Leyla Arsal / 163

OKURYAZARIN NOTLARI

- İbrahim Demirci** / Nevval Es-Sâdâvî'nin Ardından / 182

PORTRE

- Mehmet Ayıcı** / Güneşin Gezgin Hâli / 183

HECE POSTASI

- Faruk Uysal** / Derkenar / 185
Düzyazı - Şiir İlişkisi / 188

ÇEŞİTKENAR

- Erol Yılmaz** / Yaşayan Kütüphaneler ile Yaşayan Toplum / 190

KİTAPLIK

- Hayrettin Orhanoğlu** / Anlatıların Gizli Kapısı ya da İbrahim Tüzer'in *Anlatı/Yorum*'u Üzerine / 193
İbrahim Gökburun / *Yanına Gittiğimizde*: Bir Kitabın Adı ve İçeriği Üzerine / 195
Mehmet Kurtoğlu / *Şanlıurfa Kolyesi* (Bosna Gerçeği Urfa Mistiği) / 197

Rasim Özdenören

YAZI: MEÇHUL YOLLARA SAPMAK

Jorge Luis Borges'in bir şiirinde geçer bu mısra:

“Hiç bilmediğim yollara sapardım” diyor şair.

Bir bakışta bir maceraperestin başıboş ruh hâliyle kendini oradan oraya savurma isteğiyle bilinmedik ülkelere, bilinmedik yollardan amaçsız ve sonuçsuz bir arayışla gezinme isteğinin dile getirildiğini görebiliriz bu mısradaki.

Kuşkusuz, bu da var. Belki en başta bu var: serüven arayan bir serserinin oraya buraya amaçsız savruluşu...

Amaçsız, tasarlanmamış, meçhul istikametlere başına buyruk seyir hevesi...

Borges'in, alıntuladığım mısraını, şimdi benim sürüklediğim bağlamı aklına getirerek kullanmadığı belli...

Ama soruyorum, serserinin bu hâli yazı ve yazar için de geçerli olamaz mı?

Bir yazı ne denli önceden belirlenmiş bir dizgeye uygun yazılmaya çaba gösterilse de onun başını alıp gittiği, yazarını da ardından sürüklediği yerlerle karşılaşmak, o yazı serüveninin beklenmedik imkânlarında içkin durur. Yazının gerçekliği belki tam da onun başına buyruk olduğu, yazarına başkaldırdığı yerde görünür hâle gelir.

Evliya Çelebi herhâlde şu kente gideceğim ve onu şöyle anlatacağım önyargısı ile seyahat etmiyordu. Onun fantezileri çoğu kez inanılmaz görünse de, bu fanteziler o kenti onun doğal hâldeki gerçekliğinden daha fazlasını algılatır. Başka bir deyişle, biz o kenti bu fanteziler aracılığı ile aslına daha uygun biçimde algılarız.

O betimlemelere inanılmaz diye bakarken aslında Çelebi'nin dilinden o kentin kendi gerçekliği çok daha somut biçimde ortaya çıkıyor.

Kentin kendinde bir dili yoktur. Eşyanın da...

Onu dile getiren, ona anlam yükleyen insandır...

Marguerite Duras “ne yazacağımı bilirsem niye yazayım ki!” diyordu.

Bu yaklaşım tam da bir serüvencinin ırasını dışa vuruyor.

Bir defasında Duras’ın bu cümlesine ben de, ne yazacağını bilmeden ne yazabilirim, sorusuyla cevap vermiştim. Bu itirazda da bir haklılık payı var. Ancak onun cümlesi ile benim cümlem anlam düzlemi farklı... Bu, yazarın yazısına bir ön çalışmayla teşebbüs edip etmemesiyle ilgili... Ama her iki tür yazıda da, eğer sahici yazıdan bahsediyorsak, yazarı sürükleyen yazının kendisidir. Sezai Karakoç bu durumu “yazı kendini yazar” cümlesiyle dile getirmişti bir defasında.

Homeros’un İlyada ve Odissea başlıklı destan şiirlerinin baştan sona tasarlanarak dile getirildiğini düşünemiyorum. Kuşkusuz, yazarın veya şairin imgeleminde nebülöz hâlinde bir tasarı var bulunabilir. Ama ona sözcüğü sözcüğüne riayet edilebilir mi?

Böyle baktığımızda yazı canlı bir varlık hâlini alıyor. Ve bir başına kendi gerçekliğini yaşıyor diyebiliriz. Her ne kadar bir şairin dilinden veya kaleminden kendini ifade etse de, o, kendini terennüm ediyor.

Sahici yazarla hevesli arasındaki fark sanırım tam da bu noktada ortaya çıkıyor. Yazı, sahici yazarın dilinde kırlarda şaha kalkmış at gibi özgürce koşturuyor. Heveslinin elindeyse, yazar, dizginlemeye veya yön vermeye çalıştığı atın ayakları altında ezilip gidiyor.

İhsan Deniz

YANA YANA YAN YANA

Süleyman Çelebi'nin merdivenlerinde
selvilerde melekler konaklar, inanırım.
Biri de sensin, mutlaka sensin, inanırım.

Dinlenirim her akşam merdivenlerinde.
Sanki kanatsız kuş olmuş seni beklerim.
İnanırım, Süleyman Çelebi anlar hâlimden,
efendiden yeni bir lisan murad ederim.

Bir gün ineceksin yanıma, inanırım.
Bir gün yeni bir lisanla selviler altında
kalacağız baş başa.
Yatacağız toprağa, inanırım yan yana,
yan yana, yana yana..

Fotoğraf: İhsan Deniz

Faruk Uysal

HERKES ŞİİR YAZSIN

sahip çıkalım duygularımıza
korku öfke nefret hüznün
hepsi hepsi paketleniyor
deniliyor ki aşk bir hastalık hâlidir
biyolojik ve de sosyolojik
yıllık gözyaşı ihtiyacı artık hesaplanabiliyor.

hiç beklenmedik bir anda kapınız çalınabiliyor
paket paket duyguları olduğunu söylüyor bir satıcı
size uygun aile paketlerim var diyor
demokrasi tişörtleri
terör boyaları modası geçmeyen ürünler..

en başta korku elbet
her gün her gün fener tacirleri
enkaz altında kaldığımızı söylüyor
artık ışıklı geleneğe sahip çıkalım
erkekliğin tarihine
kadınlığın coğrafyasına
geleceğin enkazı olmaz
geleceğimize sahip çıkalım.

biz eskiden bilmezdik
ne olduğunu dağların arka yüzünde
herkes uyurdu geceleri
yalnız iki kişiymişiz gibi gök kubbenin altında
gecelerimiz kuyruklu yıldızlarla dolardı.

o zamanlar duygularımız bizimdi
kendimiz besler büyütürdük
sislerle bulutlarla akar sularla beslenen
mavi vatan gibi
gemilerimiz kendi denizlerimizde seyrederdi.

sahip çıkalım duygularımıza
mesela herkes şiir yazsın
yıldızlı yaz gecelerini yazsın
babasının saçlarında unuttuğu ellerini yazsın
okul bahçesinde beraber dolaştığı kızı yazsın
herkes sözcüklerine sahip çıksın
sevgiye doymayanlar
yazın yalanını hakikate çevirenler
herkes herkes şiir yazsın.

Mustafa Ruhi Şirin

ÇOCUKLAR İÇİN İSTANBUL ŞİİRLERİ

Meyveleri Hep Acı

Çiçek açsa da
Merter'deki
Portakal ağacı
Ne baharı bahar
Ne de yazı
Yaz

Yorgun geçer
Yol gürültüsüyle
Günleri haftaları

Süsler dallarını
Sonbaharda
Onlarca turuncu dolunay

Bilmediği için
Çocuklar yerini
Portakal ağacının
Meyveleri hep acı!

Yaşlı Martılar

Şiir yazıyor dedem
İstanbul'un
Martıları için

Unuttular
Balıklarla yarışmayı
Karpuz da çalışıyorlar
Simit domates
Çocukların
Kırmızı şapkalarını da

O kadar
Karışık ki kafaları
Güneş sanıyorlar
Gece gördükleri ay'ı

Kargalardan
Korksalar bile
Güvercin avladıkları için
Çok kırgın
İstanbul'un denizleri
Martılara

İstanbul'u Sevmek

Küçücük bir taşından
Başlamış İstanbul'u sevmeye
Şair Nedim

Görürmüş
Yahya Kemal
İstanbul'un ışığını
Bizden çok

Boğaziçi'nde
Türkü söylerken
Resmini yapmış
Orhan Veli
İstanbul'un

Hiç azalmamış
*İstanbul ağrısı*¹
Attilâ İlhan'ın

Haklı Ömer Erdem
insan dünyaya
*İstanbul'u sevmek için gelir*²

Daha da büyüktür
Dağlarca'nın
İstanbul sevgisi
Buradan başlar
*dünyayı sevmek*³

Biz çocuklar
Kanatlandık
Her bir harfinden
Ve sevdik İstanbul'u

¹ Attilâ İlhan'a ait dize

² Ömer Erdem'e ait dize

³ Fazıl Hüsnü Dağlarca'ya ait dize

İrfan Çevik

KERESTE

yeminlerine sığınan { goygoycular
vurguncular
soyguncular

fayda etmez yorgun ve yenik
düşen kalplere

inişleri çıkışları
ne med-cezir ne dere-tepe

yaslanmış yasılı } duran kereste
uzlaşmış uzulu
süslenmiş süsülü }

sınırsız istekleriyle
beğenmez kimseleri
cilasası dökülmeden önce

Şakir Kurtulmuş

KAYBOLAN OYUNCAKLAR

alev alev anılar toz duman dağlarda bayırlarda
kumrular tüner saçların alevlenir
aklın kıyısında dolanır yeniden yeşeririz
yağmur bulutları gezinirken
kırık dallarımız kanar merhem olur destanlar
ölümle doğarız yeniden
kalplerinden biliriz alınandan vurulmuş kuşları

ardımızdan üflenen sazlar
kırık türkülerden
acılı destanlardan tanıklar bizi

oyuncakları alınan ellerinden
annelerin kıymetlileriydik biz
iğde ve kayısı ağaçlarının oyun arkadaşı

denizlere sevdalı kuşlar
su kenarında yakılan türkülere konar
omuzlarından kalkar acılar

kumrular havalanır
en küçük yıldızlardan doğar ay
kanadıkça yaralar
rüyalarda savrulur oyuncaklar

bir deniz kıyısında belki
kaybolmuş oyuncaklarımı
boğuşarak vurduğum yerde
incilerin mercanların istiridyelerin
midye kabuklarının arasında
kumların içinde buldum
çocukluğun elinden
kayıp giden av izlerini

çocukça bir sevinç
yeniden var olma sevinci

şairi beklerken gördüm
ırmağa giden yolun doğu yakasında
gökkuşağından getirip biriktirdiği ateşli
ve denizden yeni çıkmış parıltılı kelimelere
yaslanmış omzunu gözlerini siliyordu.

deniz kenarında tüten ateşin kıyılarında
samanyolundan gelen bir meleğin
kanatlarından havalanacağını umuyordu
yitirdiği oyuncakların

ya da sararmış yapraklar arasında
kesik kollarıyla tutunmaya çalışan
inci dişlerinden dökülen kelimeleri
arıyorum nar ağacının gölgesinde

sararmış yapraklar arasında
dönüp dönüp arıyorum
kaybettiğim oyuncakları
sokak lambasını titretiyor
ateş böceklerinin dansı

unuttum size söylemeyi
benim hiç oyuncuğım olmadı ki...

Hüseyin Bektaş

“BİR AY DOĞAR İLK AKŞAMDAN GECEDEDEN”

Sarı sayfalarda eskimiş nice efsaneler bilirim
 Sevip sevip de unuttuğu babaların
 Sızlayan ayaklarına inat gül biriktirdiğim avuçlarımda
 Beni yüzüstü evhamlarla bırakıp giden
 Yaralı bir çınar gölgesindeki annesizliklerim
 Gökyüzünün kuytu yerlerinden çıkıp gelen
 Söylenmemiş türkülerin dengine düşen kuşların
 Papatya fallarına yaşlı kanatlarındaki rüzgârım ben

*(Geceyi giyiniş de nasıl paylaşırsa çocuk annesini
 Acıyı biriktirip de nasıl yol alırsa bütün kardeşler
 Omzuma ağır yükler alıp gitmeliyim buralardan
 Bir türküyle bölerek girizgâhını şiirlerin)*

Bir ay bölünmesi
 Kalbimin iki yakasında uçşan kelebekler
 Duvarlarıma yaslanmış üşüyen adam portreleri
 Ve karantinada kalbim, sensizlik makamında bulutlar
 Şiir kokusunda poyraz, türkü tadında kar geliyor pencereden
 Ve üşüyor kalbim

Ayazlı günlerin yaralı bulutları üstümüzdeki
 Kopya haritalarda seni arayan
 Ülkesinin gurbetinde yas tutan taze gelinlerle
 Renksiz coğrafyalarda buluşuyor şimdi
 Kırık dökük gülümseyen güvercinler

Şimdi duru bir yaz kızıla çalan renginde toprağın
 Kuru bir ayaz gönlümün köşelerinde ve
 İçimize usulca süzölmüş kelimelerin renginde yağmur